

ALLE MENNESKER ER FØDT FRIE OG LIGE

Artikel 1. FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder

De 30 punkter beskrevet i denne folder er forenklede formuleringer af FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder.

Læs hele den originale erklæring og alle 30 artikler med de oprindelige formuleringer her:

amnesty.dk/menneskerettigheder

AMNESTY
INTERNATIONAL

MENNESKERETTIGHEDER

HVAD ER MENNESKE- RETTIGHEDER?

Menneskerettighederne er de fælles spilleregler, der gør, at vi kan tænke, tale og leve frit sammen – og at vi har ret til og mulighed for at leve et liv i sikkerhed og tryghed. Rettighederne har vi, fordi vi er mennesker. Det vil sige, at menneskerettighederne gælder for alle mennesker, alle steder, hele tiden.

Menneskerettighederne er beskrevet i Verdenserklæringen fra 1948. Her gik verdens ledere sammen i FN og formulerede de grundlæggende rettigheder, der skulle være fælles for alle – og som ingen kunne fjerne.

Det skete på et tidspunkt i historien, hvor man så tilbage på to brutale verdenskrige. Siden har erklæringen fungeret som rettesnor for, hvordan vi har ret til at blive behandlet, og hvordan vi har pligt til at behandle andre. Menneskerettighederne er beskrevet i 30 artikler:

1. **Alle mennesker er født frie og lige.** Vi skal behandles lige og med samme værdighed.
2. **Alle har ret til menneskerettigheder uden forskelsbehandling.** Uanset hvem du er, hvor du er født, hvilket køn du har, og hvordan du ser ud, har du de samme rettigheder.
3. **Alle har ret til liv, frihed og sikkerhed.** Du er født fri og har ret til et liv i frihed, fri fra frygt.
4. **Ingen må gøre dig til slave.** Al slaveri og menneskehandel skal være forbudt. Mennesker er ikke en handelsvare.
5. **Ingen må torturere dig.** Og ingen må udsætte dig for grusom, umenneskelig behandling eller straf.
6. **Alle har ret til at blive anerkendt som en borger med rettigheder og pligter.**
7. **Alle er lige for loven.** Uden forskelsbehandling har alle ret til at blive beskyttet af loven.
8. **Alle må gå til en domstol.** Du har ret til en advokat og en fair erstatning, hvis dine rettigheder ikke bliver respekteret.
9. **Ingen må anholde eller tilbageholde dig vilkårligt.** Og ingen må vilkårligt udvise dig fra dit land.
10. **Alle har ret til en retfærdig rettergang.** Hvis du er anklaget for en forbrydelse, har du ret til en fordomsfri behandling af din sag ved en uafhængig domstol.
11. **Alle er uskyldige, indtil det modsatte er bevist ved en retfærdig retssag.** Og du må kun blive dømt for noget, der var ulovligt, da du gjorde det.
12. **Alle har ret til et privatliv.** Ingen må vilkårligt lukke sig ind i dit hus eller åbne dine mails.
13. **Alle har ret til at rejse frit i sit land.** Du må også forlade dit land og vende tilbage, hvis du ønsker det.
14. **Alle har ret til et tilflugtssted.** Hvis du bliver forfulgt, har du ret til at blive beskyttet i et andet land.
15. **Alle har ret til en nationalitet.** Og ingen må tage den fra dig vilkårligt.
16. **Alle voksne har ret til at gifte sig og til at stifte familie.** Ingen må hverken tvinge dig til at blive gift eller forhindre dig i det.
17. **Alle har ret til at eje deres egne ting.** Ingen må tage din ejendom fra dig uden grund. De må heller ikke nægte dig at eje den.
18. **Alle har ret til at tænke, hvad de vil.** Du har ret til at have din egen overbevisning, og du er fri til at vælge og skifte religion.
19. **Alle har ret til at have sin egen mening og ytre den.** Du må tænke og sige, hvad du vil – og søge og udveksle information og ideer med andre.
20. **Alle har ret til at deltage i fredelige protester, møder og foreninger.** Og ingen er tvunget til at tilhøre en forening.
21. **Alle har ret til at deltage i styringen af deres eget land.** Du har ret til at vælge dine politikere og repræsentanter gennem retfærdige valg.
22. **Alle har ret til grundlæggende social og økonomisk tryghed.**
23. **Alle har ret til at arbejde.** Du har ret til en retfærdig betaling, gode og sikre arbejdsforhold og til at være medlem af en fagforening. Der skal være lige løn for lige arbejde.
24. **Alle har ret til fritid.** Du har ret til at holde fri og til at hvile.
25. **Alle har ret til livsnødvendige forhold.** Det er for eksempel mad, tøj, lægehjælp og et sted at bo.
26. **Alle har ret til at gå i skole.** Du har ret til grundlæggende uddannelse – og til at lære et erhverv eller et håndværk.
27. **Alle har lige ret til at deltage i kulturlivet.** Du har for eksempel ret til at dyrke sport og spille musik, og du har ret til at blive informeret om videnskabelige fremskridt.
28. **Alle lande skal bidrage til at gøre verden til et sted, hvor alle dine rettigheder og friheder kan blive ført ud i livet.**
29. **Alle skal respektere andres rettigheder.** Også dig. Og dine rettigheder kan kun begrænses, hvis det er for at beskytte en andens.
30. **Ingen må ødelægge eller tage dine rettigheder og friheder fra dig.** Hverken stat, grupper eller enkeltpersoner.